

ELS MOLINS HIDRÀULICS FARI- NERS D'ALBOCÀSSER

Cercant els molins que pertanyen a la conca del riu Coves he arribat a Albocàsser, on se n'hi troben tres: Els molins Garcés, en són dos, i el molí Viviana, situat dins la villa i del que hi resten pocs vestigis.

Els molins Garcés són, un a dreta i l'altre a esquerra, a frec del barranquet del Riu o barranquet de Sant Miquel i a pocs metres de distància. Pujant a Catí per la carretera, a la dreta i abans d'arribar a Benafeixines, destaca la faç del primer molí. L'altre és més difícil de veure des de la carretera estant.

EL MOLÍ VIVIANA

Pel costat dels safarejos de la vila

11 *Un cop feta la feina les aigües vessaven al barranc.*

12 *Arrencades les herbes apareix l'arc d'entrada del càrcol.*

d'Albocàsser passava el barranquet anomenat del Pla de la Font. Va per sota la Castellana, creua la carretera torsant a dreta i va a trobar-se amb un altre escorranc que també creua la carretera i va en direcció convergent. Doncs bé, tot just al junyent d'ambdós i davant del pou de les Grases es va bastir el molí. En una marrada del barranc era el pou, que des de principi de segle roman celat i esborrat dins

de l'hort de "León". Cal dir que un d'aquests barranquets ha esdevingut carrer, i les aigües de tots dos van al barranc Fondo.

Tafanejant per aquest indret i després d'arrencar unes herbes altes crescudes al peu de la paret d'una edificació vella, però transformada, he tingut la sort de descobrir un arc de pedra que amb tota seguretat era el desguàs del càrcol. És aquest l'únic vestigi que hi resta. Aquesta construcció és de Miguel del

13 *L'hort de "León".*

mas de Martí.

La bassa era als terrenys de darrere, a hores d'ara, propietat de Manuel Boix, de la nissaga dels Viviana, propietaris del molí, dels quals va agafar el nom.

Amb les moles d'aquest molí en van construir un altre d'elèctric, tot just darrere i més a prop del poble, del qual res no hi resta.

El molí Viviana aprofitava l'aigua dels safarejos de la vila. Així es manifesta en la seva concessió de la qual tenim documentació:

"El dia 1 d'agost de l'any 1804 es concedeix des de Coves per José A. Ortiz, recaptador-administrador, tinent-comanador i governador de l'Encomanda a Joaquin Segarra, fuster, la construcció d'un molí en Albocàsser amb les aigües sobrants dels

14 *A la confluència dels dos barranquets era el molí. La caseta de finestra quadrada són parets del molí.*